

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt. 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETESEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATÁRSÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A magyar államháztartás.

Arad, augusztus 14.

Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, tegnap tette közzé a folyó év második negyedéről készített állampénztári kezelés kimutatását. — Az eredmény a tavalyi megfelelő évnegyed eredményéhez képest ismét öröndetes, sőt meglepően fokozódott javulást mutat. E javulás nemcsak abban nyilvánul, hogy a bevételek a tavalyi második negyedéhez képest másfélmillióval emelkedtek, hanem kiválóképen abban, hogy a kiadások emelkedése az ideai kimutatásban a tavalyihoz képest csupán néhány ezer forintnyi többletet tüntet fel. Ha pedig a két első félev számadatait együttvéve hasonlítjuk össze, akkor az ideai félev kiadásainak emelkedése a tavalyi első félev 22 milliónyi emelkedéséhez képest már ötödfelmilliónyi csökkenést mutat.

Ugyanis államháztartásunk az államélet fejlődéséhez képest évről-évre nagyobb forgalmat mutat. Ezen forgalmi emelkedés a legbiztosabb fokmérője annak, hogy mily arányokban emelkedik egyszersmind évről-évre az állam jóléte, gazdagsága, anyagi ereje. Így fölteszszük, hogy az 1894-ik évi forgalom az 1888-ikihoz képest 100 millió forinttal vagyis 30 százalékkal nagyobb, akkor föltehetjük azt is, hogy a magyar állam közgazdasági ereje 1888. óta 30 százalékkal gyarapodott.

Nagyon természetes, hogy ezen na-

gyobbodó forgalom nem csak a bevételeknek, hanem a kiadásnak is arányos emelkedésével jár, de ha a kiadások évről-évre való emelkedése a bevételekével egybehasonlítva aránylagos csökkenést mutat, akkor a forgalmi emelkedés ilyen aránya nem csak az állam közgazdasági erejének fokozódását, hanem egyszersmind az államháztartás egyensúlyának is állandó javulását tanúsítja. Es épen ebben van a most közzétett állampénztári kezelés kimutatásának öröndetes eredménye; ugyanis míg a múlt év első feléhez képest a bevételek emelkedése az ideai félevben nyolczadfél millióval nagyobb, addig a kiadások emelkedése mint említők ötödfél millióval csökkent, ami az államháztartás félevei mérlegének tizenkét millióval történt javulására mutat. Ha pedig még azt is tekintetbe vesszük, hogy ezen a legutóbbi félevben konstatalható javulás már 1888. óta ha nem is olyan mérvben, mint az idén, mégis folytonosnak és állandónak bizonyult, akkor bizton levonhatjuk a legutóbbi kedvező eredménynek azon konzekvenciáját, hogy nemcsak az ország általános közgazdasági állapota, hanem pénzügyeink konszolidációja és államháztartásunk rendezettsége is közel van azon czélhoz, melyet a kormány maga elé tűzött.

Nagy tanúság rejlik ebben és nagy dicsőség a szabadelvű pártra, mely immár közel két évtizede tartja kezében Magyarország kormányának gyeplőit. Mint szegény, közgazdaságilag kizsákmányolt,

és a gyarmatokéhoz képest teljesen elhanyagolt, rendezetlen viszonyokkal bíró tartomány kezdtük meg ezelőtt 27 évvel államháztartásunk berendezését egy nagyhatalom ellenében emelt igényekkel. Egy tönkretett hadsereg rendezésének és kifejlesztésének, egy honvéd hadsereg létesítésének, az összes közgazdasági és forgalmi beruházások alapjából való létesítésének feladatát vettük magunkra a népnek minimumra redukálódott adóképessege és a kezdetnek kezdeten levő fejletlen közgazdasági viszonyok mellett. A beruházásokra fölvevett kölcsönök uszora kamatai, az idegen vállalkozóknak nyújtott kamatgaranciák az évi rendes kiadásokkal olyan óriási aránytalan terhet róttak az államháztartásra, mely a jövedelmekből meg nem térült, sőt a hiány fedezetére csinált függő adósságok kamatai e terhet és hiányt évről-évre geometriai progressziókban fokozták, úgy hogy államviságunk vissza nyérése után néhány év múlva a tönk szélére jutottunk.

Es ma? Bátran elmondhatjuk, hogy a magyar állam háztartása nemcsak egyike Európa államai között a legrendezettebbeknek, de az államot terhelő összes adósságok a beruházások egyenértéke által többszörösen fedezve van, s az ország tulajdonát képező államvasutak egyenértéke maga fedezi az államnak adósságait.

A becsületes törekvések hosszú évek során teljesített önfeláldozó és rendszeres munkájának ezen sikere képezi a szabadelvű párt hivatottságának mérlegét, me-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Retour à la nature.

El, el szememből! . . . porlepett elmélet.
Friss levegőt! . . . Oh mily üde az élet!
Oh itt a lényeg eltűnik előtem,
A formát látom működő erőben,
A formát érzem . . . és szeszélyiben
Az illatot, színt, hangot élvezem.
Oly tarka, zengő, változó, csodás . . .
S pazar pompája új új változás,
Minden tableauja egy-egy villanás,
A létnek képe, a lét titka ez:
Megújul ismét s újra régi lesz.
Csak változás van, csak ez az örök . . .
El-elmélázok — s egy rózsát török:
Oh szent virága égi szerelemnek,
Ki feleleled a kétségbeestet,
Szívek apródja, édes titkosa,
Boldog szavaknak néma záloga,
Te is elhervadsz műhatatlanul,
De rózsza lesz, rózsza csak virul
S kik édes lázban tépnek tégedet:
Oh lesznek újra szerető szívek.

Pekry Károly.

A koreai király és udvara.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Földrajzi ismeretünk csak is nagyobb mozgalmak idején növekszik oly adatokkal, melyek messze világrészekre vonatkoznak. Ilyen volt a hatvanas évek végén az abesszi-

nai háboru, mely megismertetett a genialis Tódor neguszszal. Csak is az újabb afganisztáni harcok óta ismerjük azokat a szoros utakat, melyeken egykor Nagy Sándor keresztül kelt; a jeledegi chinai-japáni összeütközés hozta fölszínre Koreát, ezt a félszigetet, mely akkora mint az olasz félsziget, de eddig legkisebb hatása sem volt az emberiségre, vagyis multja nincs, lesz-e jövője? alig hihető. Fentebbi ozim alatt közöl ez országról A r n o u s nevű német ember, ki mint vámhivatalnok Koreában tartózkodik, a Braunschweigen megjelenő Globusban egy ismertetés, mely talán az „Aradi Közlöny” olvasóit is érdekelni fogja.

Koreában, mint a keleti népek között mindenütt a fejedelem abszolút hatalommal bír, ő élet-halálnak ura alattvalói fölött. Előnyére vagy hátrányára uralkodik-e országának, nincs senkinek hozzá szólása. Személyét istenitlik, körül veszik mindenféle kigondolható tisztelet nyilvánítással, minden termés zsenegjét neki ajánlják föl. Tróura léptekor nevet kap hűbérurától a chinai császártól, de alattvalóinak büntetés terhe alatt megvan tiltva nevének kimondása, csakis utóda publicálja nevét, mely alatt a történelemben szerepel.

A király jelenlétében senki sem leplezheti el arcát, őt nem érintheti sem emberi kéz, sem semmiféle vas-eszköz. 1800-ban Tángcsong-tai-oang királynak a hátán veszedelmes daganat támadt, egy műtét meggyógyíthatta volna, de a fentebbi szigorú etiquette szabály ezt megakadályozta. Egy más királyról mondják, hogy torkában valamiféle da-

ganat támadt: erre a főpaprak megparancsolták, hogy mulattassa őt nevetős adomákkal, mi meg is történt, míg a nagy nevetés közben a daganat — mely a királyt csaknem megfojtotta — magától feltakadt. Egyik király felvágatta a karján támadt daganatot, hanem az orvosnak e felségsértő műtét csaknem életébe került.

Csakis meghatározott ruhában, kellő meghajtások között jelenhetik meg valaki a király előtt. A lóról le kell szállni a királyi palota előtt mindenkinék, s csak mikor elhagyta, ülhet ismét lovára. A királynak nem lehet senki bizalmasa, ha mégis megérint valakit, egy zsinórral vagy más ilyes félével jelölik meg az érintett helyet. Természetes, hogy ez alól a nők ki vannak véve, a nőknek mindenkor szabad bejárásuk van a királyi palotába. A király képe még a pénzekben sem jelenhet meg, ezt chinai felírások helyettesítik, hogy a pénz, mely esetleg a szemétre is jut, ne becsületesítse meg a király személyét.

A chinai művek kiemelik, hogy a király csakis jót tevésével foglalkozik; örökdió a törvények végrehajtása fölött, igazságot szolgáltat megóvja népet az elnyomástól.

Csakhogy ily királyok ritkaságok Koreában. Rendesen a koreai uralkodók megromlott, akaratnélküli semmiháziak, kegyetlen, uralkodásra képtelen emberek, kik a mértéketlen élvezetektől idő előtt megöregszenek. Természetes is: a fiatal hercegek a háremben neveltetnek, hol még kicsapongásaikat is dicsérik. Azért nagy ritkaság, hogy a királynak elég ereje legyen tisztviselői korlátozására

lyet az ellenzéki frázisok soha le nem tagadhatnak.

BELFÖLD.

Hieronymi a királynál.

A „Bud. Corr.“ jelenti Ischlből: Hieronymi belügyminiszter Pápay István fogalmazó kíséretében több napi tartózkodásra Budapestről ideérkezett és ő Felsége által valószínűleg ma külön kihallgatáson fog fogadtatni. Hieronymi miniszter az Arany kereszt-hez címzett szállodában szállt meg. A miniszter valószínűleg néhány főispáni szék betöltése s úgy lehet, báró Jósika Samunak újból belügyi államtitkárrá való kinevezetése ügyében jár ő felségénél.

Ugron beszámoló.

Ugron Gábor Szatmár város országgyűlési képviselője a hó 18-án érkezik Szatmárra s másnap fogja ott beszámoló beszédét megtartani.

A közigazgatás reformja.

Arad, augusztus 14.

A magyar közvélemény kezd érdeklődni a közigazgatás reformja iránt. Erre bizony érkezett már az idő. Úgy vagyunk vele, hogy folyton panaszkodnak a mai tarthatatlan állapotokra évtizedek óta és már belészoktunk annyira, hogy el sem képzelhetjük, miképp jobb is lehessen valaha.

Tisza Kálmán annak idejében félve nyult ez eszméhez. Nem lehetett rábírni többre, mint hogy a közigazgatási bizottságról szóló törvényt megalkossa, melyet sajátkezűleg fogalmazott s melylyel összekötő kapcsolatot létesített a helyi és az állami közigazgatás között.

Később megalkotta a törvényhatóságokról és községekről szóló törvényt a fegyelmi törvényvel együtt, de e törvények csak rendbehozták némileg a rendetlen állapotokat és lehetővé tették, hogy valamiképp kormányozni lehessen a vármegyéket s ezek tisztviselői önkényesen ne szakithassák meg a közigazgatás életmenetét.

Tisza Kálmán azt vallotta, hogy ő nem bolygatja a vármegyei közigazgatást. Nem azért, mintha nagy barátja lenne ennek, ha-

nem mert az utolsó perczig azt hitte, hogy ezzel is lehet boldogulni valahogyan.

Később megvallotta, hogy csalódott. A mai vármegyei kormányzás leélte, kiélte önmagát. Hajdan, mikor a vármegyék védték a közszabadságot, akkor szükség volt rájuk, fejlődésüknek virágzásában voltak, de ma már nincs élet a megyei közigazgatásban, már t. i. a választási rendszerben; nem lehet többé közönyösen nézni, hogy az állami közigazgatás földadatát a vármegyék választott tisztviselői intézzék ugyiszólva felelősség nélkül.

„Szóljunk-e a megyék pénzügykezeléséről? — Elmondjuk-e sorra azokat a tényeket, hogy az árvakaszzák nagyon sok helyt üresek, de nem azért, mintha a szülők nem hagytak volna kiskorú gyermekeiknek, hanem azért, mert a közgyámok, árvaszéki pénztárosok, ellenőrök nem egy helyen elköltötték a maguk önző céljaira, magyarán elsikkasztották. Ez napirenden volt s ha a zsarnok miniszter szigorúan megparancsolja a fegyelmet, hát akkor megindítják a fegyelmet megelőző eljárást, aztán a fegyelmet, ez elhúzódik vagy három-négy esztendeig. Hat számvevő különbözőkép süti ki a hiányzó összegek mennyiségét. Ezalatt föbelővi magát a sikkasztó, a büntársak ráháritanak mindent. Most kimondja a miniszter a kiskirályok vagyoni felelősségét. Ezek szabadulni igyekeznek, vergődnek a kelepczében, sokszor ráeszkák a hiányt a város vagy megye nyakába s mikor nagynehezen vagy tíz év múlva nem tudjuk milyen eredménnyel vége felé közelg a per, a fegyelmi ügy, hát akkorra már nagykorúak lettek az árvák, sokan közülök meg is haltak, éppen úgy mint szülők, hogy vagyon helyett pörököt hagytak hátra.

Aki ezeket az állapotokat nem ismeri, az vak, mert nyitott szemmel aludni nem lehet.

Aki ezeket tovább tűri, az viselje a felelősséget érte. Az nyissa ki az erszényét és adja oda az árváknak, akiknek pénzét elsikkasztották.

Aki a felelősséget fölfelé, ami az állami tisztviselőséggel vele jár, nem akarja, az lehetetleníti a kormányzást, abban az egyöntetűséget, a biztosságot, a miniszteri felelősséget.

Bármily rosszak legyenek most az állami tisztviselők, azt csak senki sem fogja tagadni, hogy ritka kivétellel tiszta kezűek, buzgók,

legfeljebb nem eléggé vigyáznak az állam-polgárok érdekeire és tulságos mérvben ügyelnek a kincstár érdekeire. Ha hibáznak, ellenők támad az egész sajtó, rögvést felfüggesztik vagy elcsapják őket és az állam kárpótolja a polgárok megsértett érdekeit.

Bármi jöjjön is, a mai állapotnál csak jobb lehet. Az állami tisztviselői rendszer megfér és kell, hogy megférjen az igazi autonómiával, mely heyesen csak abból áll, hogy a községek, városok, megyék a maguk helyi érdekeit a maguk választott embereivel megértessék és ezen ügyben a felsőbb hatóság csak ellenőrzést gyakorol.

Figyelemmel kísérjük és várjuk tehát az új közigazgatási javaslatot és reméljük, hogy gyökeresen reformálni fogja a mai állapotokat.

KÜLFÖLD.

Szerbiából.

Pera Todorovics, a „Male Novine“ szerkesztője nevének aláírásával egy cikket közöl, a melyben azt állítja, hogy májusban beszélgetést folytatott Sztambulovval Szófiában, s hogy akkor Sztambulov azt mondotta, hogy Pasics, a volt pétervári szerb követ, Pétervárott mérvadó körökben kötelezte magát, hogy minden eszközzel oda hat, hogy az Obrenovicdinasztia detronizáltassék és helyette egy orosz herczeg emeltesék a szerb trónra.

Sztambulov ezt a hírt állítólag titkos megbízottaitól kapta, a kiket az orosz udvarnál tartott. Sztambulov állítólag fölhatalmazta Pera Todorovicsot, hogy ezt tudassa Milán királylyal.

Mielőtt e hírek teljes hitelt adnánk, meg kell gondolnunk, hogy Pera Todorovicsot Pasics záratta ki a radikális klubból, s hogy ez azóta halálos ellensége Pasicsnak. Szerk.

A hivatalos „Szerbszke Novine“ jelentése szerint az ellenzéki lapoknak ama állítása, hogy Ausztria-Magyarország és Szerbia között titkos egyezmény állana fenn, teljesen hamis. Végül azt mondja az említett lap, hogy a liberális hírlapoknak, a kik minden hivatalos dementi dacára is létezőnek mondták a titkos megállapodást, alkalom adatik, hogy a felbujtóikkal együtt a bíróság előtt bizonyíthassák be állításaik valódiságát.

Török kereskedelmi szerződés.

Az orosz-török kereskedelmi szerződést már megállapították, de csak akkor ratifikálják, ha a többi európai hatalmakkal is, nevezetesen Ausztria-Magyarországgal és Németországgal a kereskedelmi szerződéseket

Ha ez mégis megesik a nép jólléte biztosítva van, s a hivatalnokok érzik, hogy minden visszaélés fejökbe kerülhet. Titkos ügynökök járják be az országot, s jelentésekre a király haragja ott is lesújt, a hol nem várnák.

Régekte volt a királyi udvarban egy szekrény, melybe mindenki bele tehetett kérvényét; most is meg van még, hanem a szekrényhez jutás annyira nehéz, hogy a tett költségek csak is növelik a panaszos kárát. A király figyelmét magára vonhatni még azzal is, hogy ha valaki a postával szemben valamely emelkedett helyen tüzet gyújt. A király rögtön kiküldi tudakozódó emberét s értesülést szerez a panaszosügyéről. Bizonyos számú szegény ember 1845 óta királyi támogatásban részesül.

A nemesek osztálya Koreában igen hatalmas, míg ellenben a vérszerinti herczegek nagyon elvonult életet élnek, még így sincs életük minden veszedelem nélkül.

A hatalmas nemesség már eddig is nagy mértékben gyengítette a király hatalmát. A király tudja, látja ezt, de nem tehet ellenében semmit sem.

Általánosan ismert torzkép kereng a nép között, melynek feje s végtagjai össze vannak aazva, de teste és melle hatalmasan kinőtt. Ezt a képet következőleg magyarázzák: A fej a király, a végtagok a nép, a test és mell a nemesség, mely a nép vérének kiszívja.

A királyi épületek nem képeznek egybefüggő palotát; tömérdek ház és kunyhó van egy rakáson, ezekben itt ott hatalmas, de éppen nem királyi termek vannak. Az egész

belső tér hemzseg a nőktől és eunokoktól: a mely nő egyszer bejut a palotába, nem kerül ki onnan többet.

Korea vallása csakis a holtak szellemének tiszteletére szorítkozik; a koreai uralkodók sirjai állandó tisztelet tárgyai. Az uralkodót a nép atyjának tekinti s halála esetén huszonhét hónapig gyászt viselnek. Ez időszak két részre oszlik. Az első öt hónapig tart, a haláltól a temetés idejéig. Ez idő alatt nem lehet áldozatot bemutatni, házasság nem történhetik, senki el nem temethető, állatokat ölni, vagy megölt állat húsat élvezni tiltva van, még halálos ítélet sem hajtható végre. Kivétel a szegényebb nép osztályra nézve csak akkor történik, ha halottja oly hosszú ideig nem tartható. De akkor is csendben, czeremónia nélkül temetik el. A legutóbbi uralkodó halála nyárra esett, hogy tehát az összes termés el ne pusztuljon, a tilalom fölfüggesztetett. Egyébként a gyász idejére szigorú rendszabályok vannak behozva. Még a ruhát is megszabják. Világos, felöltő színű ruha egyáltalán nem viselhető, még a fehér gyolcs öltözet is el van tiltva, csak is fehérítetlen vászonöltözet viselhető. Ezt köteles szegény gazdag egyaránt viselni.

Ünnepélyek táncz, zene, szóval minden mulatság el van tiltva.

A királyt még halála után sem lehet megérinteni; a bebalzsamozás is nagy óvatossággal történik, ép úgy a felöltöztetés. A holttest ezután templomba vitetik, hol naponként reggel és este áldozatot mutatnak be neki. A temetésre kitűzött napra minden fő méltóság berendeltetik, csak is a király tarthatja magát

távol, mivel neki országos dolgai vannak; az udvari méltóságokon kívül azonban mindenki ki van zárva a palotából. A temetési szertartást nem csak a székvarosban tartják meg, hanem a legkisebb faluban is. A királyokat nem temetik egy helyre, hanem mindeniket különböző helyre s minden sir tilalom alá van vetve, mely ép úgy nem közelíthető meg, mint a király személye. Nehány hónap múlva a temetés után emléket emelnek a sirra, e mellé egy házat emelnek, melyben a sirra felügyelő hivatalnok lakik, ki meghatározott időben áldozatot mutat be. E sir felügyelők közvetlenül a miniszteriumnak vannak alárendelve.

LAUKÓ ALBERT.

Az utolsó Haros.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárcája. —

[8] Irta: Kasztká Mihály.

(Folytatás.)

Sápadtan, reszketve állt Sztáray. Minden arcon zavar volt látható. Aztán megint Sztáray szólt, Haroshoz.

— A miket ön az előbb mondott, az merő hazugság. Hogy tánczoltam Rékassy Margittal az tény, de hazugság az, hogy halálig tánczoltattam volna, sőt még én is kértem Verő doktoron kívül, hogy ne tánczoljon többet, mert láttuk, hogy már nagyon fáradt volt.

De ő nem engedett, tánczolni akart. Hazugság az, hogy én ittattam volna ő vele ges limonádét. Ő kért arra, hogy egy pohár forró limonádét adjak neki s mikor a cukrász

véglegesen megkötik. Az új kereskedelmi szerződés értelmében az oroszoknak meg lesz engedve, hogy fegyvereket szállítsanak kereskedelmi hajókon a Dardanellákon keresztül.

A japán-kínai háború.

Azokat az aggodalmakat, melyek a Japán és Kína közötti háború folytán az európai hatalmak között esetleg felmerülhet bonyodalmak miatt támadtak, ebben a kérdésben az érdekeit kormányok között eszmecsere útján némileg eloszlatták. Most már angol kormány körökben meg vannak győződve, hogy Európa az egész háborusodás tartama alatt a passzív szemlélt szerepéből nem fog kilépni és egyetlen kormány sem fogja a háborusodó felek között felmerülhet incidenseket közbelépésre felhasználni.

A »Bayard« páncezós hajó, a kelet-ázsiai francia hajóraj tengernagyai hajója, tegnap Jokohamából Hokodatéba, északi Japánba indult.

IDŐJÁRÁS.

Légnomás: reggel 7 órakor 757.0 milliméter, délután 2 órakor 757.3 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 16.1, délután 2 órakor C° + 15.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 2. délután 2 órakor N. 4. Felhőzet: reggel borult, esik, délután borult, csöpeg. — Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Szerencsétlenség vasut-bejárás alatt.

Kolozsvár, augusztus 14.

Rövid táviratban jeleztük a tarnoczavölgyi vasuti szerencsétlenséget. Most adjuk annak részleteit az alábbiakban:

A Fränkel Simon és fia cég a Tarniczavölgyben iparvágányt épített, melynek műtanrendőri bejárására érkeztek pénteken Bónis István kolozsmegyei főjegyző, Kertész Samu főszolgabíró, Puhala Adolf kir. főmérnök és Kénossy István közg. gyakornok. A társaságban voltak még: Lukács István magyarvalkói aljegyző, Puhala Aladár, továbbá Vincze Peti György és Triff György gyurkuczai falubírók. A céget képviselte Venetianer Simon, a cégnél alkalmazott tisztviselő.

A társaság a helyszínen előbb egy tehelt kocsit bocsátott le, mely a meredek hegyi pályán megterhelte mintegy 20—22 tönkkel és négy személylyel minden főnnakadás nélkül szépen legurult. Ekkor a társaság föl-vontatta magát a hegyi pálya kezdetéig és ott a pályakocsin elhelyezkedett. A dörzsféket Venetianer Simon kezelte, a ki azelőtti napon, a mikor br. Jósika Sámuel volt államtitkár és Fränkel Adolf cégfőnök a pályán leereszkedtek, szintén kezelte a féket.

A kocsit egész szabályosan indult, míg

egy kissé lankásabb pontnál a fékvezető a féket némileg megnyitotta. Ekkor a kocsit gyorsabban kezdett haladni és Venetianer a féket megszorítani akarván, valószínűleg ellenkező irányba csavarta, vagy pedig a fékcsavar lazult meg, a mi még vizsgálat tárgyát képezi. E perctől kezdve a pályakocsi örületes gyorsasággal gurult lefelé.

Kingraui egyfelől a kocsit szerkezete miatt másfelől azért sem lehetett, mert egyik felől meredek sziklafal, másfelől nagy mélység határolta a pályát és a kiugrás életveszélyes volt. Az örületes gyorsasággal szaladó kocsit oly légnomást idézett elő, hogy a pályakocsin levők kénytelenek voltak erősen a kocsihoz fogózni.

Az első kanyarodásnál a kocsit kizökent, a fékvezető leugrott vagy leszédült a kocsit kiugrásával a társaság egyik része jobbra a másik része pedig balra a mélységbe zuhant. — A sziklaidal felé esők: Bónis főjegyző, Kertész főszolgabíró, Lukács István Triff György, Kénossy István véletlen szerencsével csak kisebb sérüléseket szenvedtek: míg a pálya baloldalán, ahol a mélység tele volt kődarabokkal és kidöntött fenyőgyökerekkel, súlyosan megsebesültek, a kik odaestek. Így Puhala főmérnök a jobb alczombján egy hosszú mélyhasítást szenvedett, de szerencsére csonttörés nélkül. Fia, Aladár, a ki csak most tett érettségi vizsgát, belső sérülést szenvedett. Csonttörés nála sem volt konstatalható. Vincze Peti György valkói falusi bíró valószínűleg agyrázkódást szenvedett mert még 24 óra múlva sem tudott magához térni.

A szerencsétlenségről a bélesi fűrésztelep ott levő tulajdonosa, Fränkel Adolf értesülvén, telefonozott B.-Hunyadra. Orvosokat hívott és a cég tisztviselőit köztisztelettel, Fränkel Gyula vezetése alatt, a sebesülteknek nyújtandó első segély és hazaszállítás végett a helyszínre kirendelte. Ezek feladatuknak legnagyobb pontossággal meg is feleltek; a sebesültek részére Fränkel Adolf cég tulajdonosa bélesi fűrésztelepen két szobát azonnal berendeztetett; a három súlyos sebesült jelenleg ott fekszik. Ezeknek az orvosi segínyt az új folyamán megjelent Blasek dr. és Vendelin dr. b.-hunyadi orvosok nyújtották. A szerencsétlenség okának kiderítésére a vizsgálatot a b.-hunyadi járásbírósg megindította.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Augusztus 15. —

Hűvös. — Helyenként csapadék.

A bíró előtt.

— Törvényszéki tárgyalás. —

Elnök: Panaszos adja elő panaszát!
Panaszos: Bíró uram panaszom van.
Elnök: Elhiszem, mondja el!
Panaszos! Lik, lik, lik, lik
Likas az istállóm teteje
Ki, ki, ki, ki
Ki lopták a lovam belőle.

Elnök: Így hát betöréses lopás, jó, vádlott álljon elő, mondja meg, hogy hívják.

Vádlott: Sugár Beti híres betyár.

Elnök: Jelenleg micsoda?

Vádlott: Én vagyok a falurossza egyedül.

Elnök: Mikor született?

Vádlott: Hajnalban, hajnal előtt.

Elnök: Hol született?

Vádlott: Rózsabokorban jöttem a világra.

Elnök: Mi a foglalkozása?

Vádlott: Betyár volt az édesapám
A nagyapám nemkülönben.
Becsületes munkás legény
Hogy lett volna énbőlőlem.

Elnök: Hány éves?

Vádlott: Tizenkilenc meg egy harmad,
Meg egy fertál, meg egy fél
Körülbelül husz esztendő.

Elnök: Volt-e már büntetve?

Vádlott: Nem loptam én életemben,
Csak egy csikót Debreczenben,
Mégis rám verték a vasat.

Tehát volt. Van-e vagyona?

Vádlott: Nincs cserepes tanyám,
Sem csüröm, se gulyám
Nincsen.

Elnök: Van-e állandó tartózkodása, hol lakik?

Vádlott: Ma itten, holnap ottan,
Csak ez a végzemény.
Csavargónak születtem,
Csavargó vagyok én.

Elnök: A vádlott adatait annélfogva ismerjük. Mondja meg panaszos, mikor történt a lopás?

Panaszos: Éj volt, csend és
Nyugalomnak éjje.

Elnök: De hát hogy törhette föl a vádlott az istállót?

Panaszos: Nagy az én rózsám ereje.

(Elnök szembesíti vádlottat panaszossal.)

Panaszos: Tekints be a szemembe
Mit olvass ki belőle.

Vádlott: Mi köze hozzája
Menjen a dolgára
Alázatos szolgálja.

Elnök: On tehát még most sem akarja bevallani, hogy lopta a lovat; de hogy került a birtokába?

Vádlott: Befujta az utat a hó,
Czóltalanul ment a fakó.

Elnök: S ön e czóltalanul bolygó fakót elfogta; csak hogy látták ám a tanúk, hogy maga

leány sokáig adta, kikapott egy jeges limonádéval telt poharat a hűtőből és mielőtt megakadályozhattam volna, megitta. Aztán feltépte az ablakot és a hűvös levegőt fedetlen mellére bocsátotta, honnan én erővel vittem el, be a terembe. Itt találkoztunk Verő doktorral, kinek elmondva mindent, ránk parancsolt, hogy azonnal tánczoljunk tovább. De Margit kisasszony akkor már nem bírt. Az össze-össze rogyó leányt úgy kellett kocsira tenni, kit aztan Verő doktor vitt haza. Én pedig — folytatta keményen Harosra nézve — mind eddig a táncsteremben voltam, nem pedig sehol.

Aztán egy lépést tett hátra és mondá.

— Uram, önök úgy hiszem eddig nem találhattak életben egyetlen olyan tettet, mely jellememre sötét, szennyes foltot vehetne. Amit az előbb elmondtam az teljes valóság, becsület szavam adom rá. Elhiszik-e önök.

Relly Fedor báró felállt.

— Én elhiszem.

Én is. Én is, hangzott össze-vissza.

— Köszönöm uraim, aztán Haros felé fordult, így ön vagy visszavonja szavát és bocsánatot kér, vagy...

Haros közbe vágott.

— Egy Haros nem szokott semmit visszavonni, annál is inkább bocsánatot kérni. A második — vagyot — tartom.

Meghajította magát a többi urak előtt és távozott.

Relly báró odalépett Sztárayhoz.

— Szívesen álllok rendelkezésedre, Pál.

— Köszönöm Fedor, aztán hirtelen utána tette, kardot akarok. Lövésem nagyon biztos, nem akarom, hogy felhányja valaki: biztosra ment.

— Ez örületség Pál, te tulzásba viszed a becsületet.

— Ne ellenkezz Fedor, én így akarom. Most pedig szervusztok fiuk. Otthon leszek, ha szükség lesz reám. Kezet szorítottak és elment.

Pár percig szótlán volt mindenki Sztáray eltávozta után végre is Relly szólalt meg:

— Nem tartozik ugyan jogkörömbe az itt lejátszódott scena felett bírálatot mondani, hanem nem bírom elfojtani, hogy ki ne mondjam, hogy Sztáray szerintem a legkorrektebbül viselte magát.

Aztán Tölgyes Mukihoz fordult, kit a szép primadonnához való sorvasztó szerelme, szinte szentimentálisá tett:

— Gyere intézzük el ezt a dolgot.

Tölgyes merev arccal nézett Rellyre, aztán halkán mondta:

— Szívesen.

Mikor a szolgálja bejött, hogy a játékközben elejtett pénzdarabokat össze szedje, már üres volt a terem.

VII.

Egy óra múlva már együtt voltak a segedék. Haros két huszártisztet nevezett meg, kik nem gördítettek semmiféle akadályt a feltelemek elé. A végmegállapodás szerint az ellenfelek egész testre, szurással a végkimerülésig fognak küzdeni. A helyre nézve az egyik

tiszt ajánlotta fel lakását: az időt pedig másnap 9 órára határozták. Ezzel szétváltak.

Relly elment Sztárayhoz, kit igen lehangoltnak talált. Alig helyezkedtek el a kedves legénylakás dohányzójában, Relly faggatni kezdte Sztárayt:

— No Palikám, mond, mi a bajod? Mert azt nem fogod tagadni, hogy bánt valami... Nem szólsz?

Sztáray visszahuzta magát a bőr diványon, szivarjának kékes füstje egész körül-folyta. Majd kezével szétverte a füstfelhőt, megfogta Relly kezét s mondá:

— Barátom, igazán, guny nélkül mondhatom neked: barátom, mert sokszor megmutattad, hogy az vagy. Elhagyta kezét s folytatta:

— Igazad volt, mikor azt mondtad: bánt valami. Igen bánt, tép, szaggat valami: a szívem. O hogy gyáva tudtam lenni akkor, mikor legnagyobb bátorságra lett volna szükségem. Szeretek, barátom, szívem egész valójával, lelkem teljes szenvedélyével; szeretek, szeretem azt, kit gyerekes könnyelműséggel eljártattam. Hány álmatlan éjszakán vádoltam már magam: mért nem kérted meg előbb? mért nem vágta elébe annak, kinek csak pénz kell s nem szív?

Kérdtem magamtól s nem bírtam reá felelni. Hányszor mentem el Rékássyhoz avvala szándékkal, hogy megkérem Margitot és az öreg hidegsége mindig lehűtötte felbuzdult szívem szándékát. Most már lenne bátorságom, nevéss, nevéss — most — van bátorságom, mikor már késő. Sirni szeretnék, sirni, zokog

lopta, nem használ a tagadása, vallja be, hogy került önhöz a ló.

Vádlott: Szegény legény szép szőrivel, Szörözttem.

Elnök: On tehát beismerésben van, mint-hogy pedig a fakót eladta, a pénzzel mit tervezett?

Vádlott: Megiszom a Csingilingi lengetegi Csárdában.

Elnök: Hát a szeretőjének miért adott pénzt?

Vádlott: Azért adtam negyven pengőt, Vegyen rajta selyemkendőt.

A bizonyító eljárás befejezve, ügyész és védő beszédei után a törvényszék a vádlottat 2 és fél évi fegyházra ítéli.

Bíró, panaszos, ügyész védő és hallgatóság: Ne menj el, maradj itt, Majd meglátod jobb lesz itt!

HIREK.

Augusztus 15. Szerda. Róm. kath. naptár: Nagy Boldogasszony — Protestáns naptár: Nagy Boldogasszony. — Görög-keleti naptár (augusztus 3.): Fausztin. — A nap kél 4 óra 44 perczkor, nyugszik 6 óra 52 perczkor.

Augusztus 16. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Jácint. — Protestáns naptár: Jácint. — Izraelita naptár: S. S. Woethch. — Görög-keleti naptár (augusztus 4.): Elf. 7 gyermekl. — A nap kél 4 óra 45 perczkor, nyugszik 6 óra 50 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület. II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. B e m e n e t d i j t a l a n.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton: 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszin.

Lapunk legközelebbi száma a mai ünnep miatt pénteken, f. hó 17-én reggel jelenik meg.

Személyi hírek. Vidovits ezredes, a lugosi m. kir. 8-ik számú honvéd gyalogezred parancsnoka tegnap délben Aradra érkezett, hogy az ezrednek itt átlomászó zászlóját felett szemlét tartson. A szemlét tegnap délután kezdte meg s ma folytatja. — Hegedűs László, az arad-osanádi egyesült vasutak igazgató-főmérnöke Karisbad fürdőből tegnap hazaérkezett.

A hivatalos lapból. A király dr. Schwarcz Gyula országgyűlési képviselőt s a magyar tudományos akadémia rendes tagját, a budapesti tudomány-egyetemen az ókori történelem nyilvános rendes tanárává a rendszeresített illetményekkel kinevezte.

A király a lemergi kiállításra. A király augusztus 6-án utazik Lembergbe, a hová másnap délelőtt 10 óra 35 perczkor érkezik. A lengyelek mindent elkövetnek, hogy mentül fényesebb legyen a fogadás, a többek közt diadalkaput is építenek. A király szeptember 11-én este 8 órákor utazik el Lembergől.

ni hosszan s nem tudok. Miért is nincsenek a férfinak könnyei?!

Izgatottan kelt fel s járt le, fel a szobában. Relly követte tekintetével, engedte, hogy kissé magához térjen. Miután látta, hogy arca megint a normális kifejezést vette fel, megszólította:

— Volna nekem egy szavam, esetleg tanácsnak is veheted.

Sztáray eldobta fél szivarját, másakra gyújtott leült újra Relly mellé.

— Mond. Tőled elfogadok mindig tanácsot, mert olyan barátom vagy, ki rosszat nem fog tanácsolni, ha jót nem tud.

Relly figyelmesen verte le szivarjáról a hamut s lassu hangon kezdé:

— Előbbi szavaidnak miként én kivettem, a késő volt a mottója. Ezt a véleményt én nem osztom veled. Soha semmi nem késő a világon. Mért volna a te bátorságod késő? En mindent világosan látok. Margit gyűlöli Harost és téged szeret.

— Engem? Fedor, ne ábréssz bennem kába reményeket!

— A mit mondtam, ezt be is fogom bizonyítani. A mióta Rékássy Ilma oly tragikusan meghalt, azóta folyton figyelem Harost. Sose szenvedhettem azt az embert, hanem azóta szinte gyűlölöm. Verő doktor imádta a kis Ilmát s a mióta meghalt folyton szemmel tartotta Harost, tudod miért? Adatokat gyűjtött.

— Adatokat? Nem értelek!

— Adatokat gyűjtött, hogy alkalom ad-

— Nagyboldogasszony. A római katolikus egyház ma, augusztus hó 15-én ünnepli Nagyboldogasszony napját, mely alkalommal a minoriták aradi templomában délelőtt 10 órákor az ünnepélyes szent misét J a n o s s y Döm-jén dr. rendfőnök celebrálja. A szent beszédet reggel 8 órákor K i s s Gyula, délelőtt fél 10 órákor C s á k Czirjék lelkészek tartják.

— Ő Felsége születésnapja és Szent István napja. Ő Felsége koronás királyunk születése napját folyó hó 18-án ünnepeljük. Ez alkalommal a minoriták aradi templomában délelőtt 10 órákor hálaadó istentisztelet tartatik. Szent-István napján, augusztus hó 20-án délelőtt 9 órákor lesz az ünnepi mise. Mindkét egyházi ünnepélyen ősi szokás szerint a megye és város hatósága, valamint a többi hivatalok s az egyletek és társulatok meg fog-nak jelenni.

— Őszi hangulat. Még csak két nap előtt is, szinte égető melegséggel szórta szét a nap az ég azur boltjáról sugár kővéjének tüzes sávjait, és ime most az eget szürke, lomha felhők borítják vastagon, melyekből csendesen hullnak az apró esőszemek, bepermetezve az ablakok tükör lapjait, buborékokat képezve az aszfalt fényes felületén. Még csak két nap előtt is teljes valóságában pompázott a nyár és ime most, mintha meglegyintett volna ben-nünket az ősz hűvöses szele. Kezdenek leszor-ni a világos, kaczer bluzok és előkerülnek az elegans felöltők, a „graciosa“ esőernyők, és pille szárnyhoz hasonló pellerinek. Igen, a harc megkezdődött a nyár és az ősz között és a hangulat őszi, erősen őszi, a csendes, páztás eső pedig csak esik, esik és fel-fel borzolja az utcái, apró tócsákat.

Helyi elnevezések a kataszteri térképeken. A pénzügyminiszterium nemrég kiadott rendeletében utasította az összes kataszteri mérnököket, hogy ezentul minden idegen, tehát nem magyar nyelvű helyi elnevezést a lehetőséghez képest magyar fordításban vezessék rá a kataszteri térképekre és vázlatokra. Eszerint az egyes dülök, határrészek, folyók, patakok, hegycsucok, egyes tanyák, majorok, stb. elnevezései lehetőleg csakis magyar nyelven irandók a mérnöki munkálatokba. Ha rátekinünk az eddig használatban levő, főleg katonai kezektől eredő térképeinkre, rögtön tisztába jövünk a rendelet nagy jelentőségével, a mennyi-

ben a mostani térképeken a hivatalos köz-ségneveken kívül az olák vidékeken alig találunk magyar elnevezésekre. Csupa dialu, vale, dombrovicza, izvor, pojana ragyog a magyar haza képmásán, hegy, völgy, domb, forrás, magaslat, stb. helyett. Minden jó hazafi tehát örömmel üdvözli a pénzügyminiszterium magyarosító rendeletét.

Az ezredes kiállítás faluja. Az ezred-es kiállítás területén Magyarország néprajzi viszonyainak ismertetésére tudvalevőleg egy valóságos falut építenek. A falu tervének részletei már meg vannak állapítva. A falut 25 lakóházzal és udvartérrel templom, iskola, község-háza, csárda és mintakórházzal tervezik. A falu három utcáját 4 alföldi magyar ház, 1—1 palóc, dunántuli, kalotaszegi, torozskói székely, 6 német, 3 román, 1—1 sokác, tót, szerb, vend, bolgár és rutén ház fogja képviselni. A falu vásárterére épül a templom, ennek közelében az iskola, község-háza és kórház nyer elhelyezést. A lakóházak fölépítésére és berendezésére a kiállítás elnöke a megyei törvényhatóságokat kérte föl. A háztípusok megválasztása, a háztáj s a szobák berendezése és az érdekesebb népviseletek megválasztása fölött a kiállítás elnöke, a helyszíni tanulmányok alapján, mindenkor az illető megyei törvényhatósággal egyetértve határoz. A falu építését a jövő év nyarán kezdik. Az iskolaépítést föllátását Pestvármegye vállalta el, a minta-kórház építését pedig a belügy-miniszter. A csárda magánvállalkozó által, a templom pedig a kiállítási alap terhére fog felépíttetni. A templom csak külsőleg lesz templom, különben kiállítási épületül fog szolgálni az ország házi ipari tárgyainak befogadására. — A kiállítási igazgatóság a templom környékére csinos vásári bódékat tervez, melyekben háziipari tárgyakat fognak árúsítani. Es hogy a falu képe teljes legyen, a faluvégi özigánysátor sem fog hiányozni. — E festői részletről J ó z s e f főhercegneg gondoskodik. A felvidéki juhászelet bemutatására is találkozott vállalkozó. Az ország szebb népviseleteit a lakóházakban különféle jelenetekben összeállított bábukon fogják bemutatni s az illető vidék viseletében járó házaspár fogja az egyes házak felügyeletét és tisztántartását végezni.

Kezdődik a vadászszézon. A mai nappal kezdetét veszi a vadászati szézon. Ezzel együtt megkezdik az erdők, s egyéb erdészeti bértárgyak bérbeadását. Így folyó hó 27-én a l i p p a i fő erdőhivatalban, valamint a c s á l a i erdész irodájában, 28-án a b e r z o v a i erdészeti irodájában és S z é p f a l u község-házánál, 29-én a p é c s k a i és radnai erdészek irodájában, 30-án pedig az a p á t f a l v a i és s i s t a r o v e c z i erdészek irodájában

félre fejét, mert ő tudott uralkodni magán és nem akarta a te hibádat meg növelni az által, hogy megmondja: ő is szeret.

Sztáray arcán a báró beszéde alatt az érzelem sokféle variációja mutatkozott.

A gyáva csüggedés, a remény támadó sugara, majd újra a kételkedés ült ki arczára, s utolsó szavaira szinte fuldokolva nyögte a hatalmas férfi:

— Fedor, Fedor . . .

Hanem Relly folytatta:

Semmi sem késő barátom. Te még boldog leszel! Hanem áldozatot kell hoznod.

— Mindent, mindent. Mit tegyek szólj?

— Ujra fel kell bárói czimedet venned.

Sztáray elkomolyodott. Erősen színi kezdte elaludt szivarját, még a képzelt füstöt is fujta szájából, annyira zavarba hozta ez a kívánság.

Relly sokáig nézte a hirtelen elkomolyodott barátot, aztán korholó hangon mondta:

— Ez hát az a lelkesedés, ez hát az a szerelem. Sztáray te tulbecsülöd érzelmeid.

— Ne így, barátom, ne így ítélj meg. Hanem te nem tudod mit kívánsz tőlem. Még senki sem hallá ennek a történetét, te vagy az első. Eddig mindenki azt gondolta: szé-szély, demokratikus érzelmek tulhajtása vagy tudom is én mit gondoltak. Pedig sötét törté-nete van ennek. De hallj.

(Folytatása következik.)

tán kidurhassa onnan Harost, kit ő nem tudott másképp nézni, mint a kis Ilma gyilkosát. Haros helyzete nagyon lebegő. Tudod mit csinált, váltót adott ki Rékássy nevével, holott én biztosan tudom, hogy azokat a váltókat Rékássy sosem látta.

Verő ezt is tudta és Margitnak el is mondta, meg vagyok győződve, mert neki az a czélja: meggyűlöltetni Margittal Harost.

— Mindebből én csak azt látom, hogy Margit Harost gyűlöli, de ettől még messze van, hogy engem szeressen!

— Lehet, hogy rossz logikus vagyok, hanem a tegnapi táncmulatságból sokat tudok következtetni. Midőn te Margittal táncoltál nem messze álltam tőletek és egy pár szót meghalottam.

Gondolom te azt mondtad: Olyan régen akartam már beszélni magával valamiről és sose . . .

Itt egy szót tán többet is nem hallhattam, mert az a bolondos Jenő kadét egy nagyot ihajázott, hanem hallottam a mint Margit válaszolt: „Ne beszéljen most se arról a valamiről, fáj, nagyon fáj az nekem.”

Szemei mintha könnyeztek volna ekkor. — Igen, igen könnyeztek én is ugyláttam és ekkor erős lettem és oda sugtam: „Szere-tem Margit!” Ő nem válaszolt. Fejét is félre fordította és én éreztem hibát követtem el. Nem lett volna ezt szabad mondanom, hisz menyasszony.

— És te mindebből nem tudod megérteni, hogy szeret. Azért nem válaszolt és fordította

tartják meg az árverést a fent jelzett bérletekre.

— **Népesedési mozgalom.** Arad város főorvosi hivatala tegnap állította össze az elmúlt hét népmozgalmi adatait. E szerint született az elmúlt héten Arad város területén 37 gyermek, és pedig 21 fi, 16 nő, az arány 41.5 pro mille. Meghalt 25 egyén és pedig 19 fi, 6 nő, az arány 28.0 pro mille. A múlt hét tehát kedvezőnek mondható.

— **Értesítés az „Arad vidéki Tanítóegylet” t. tagjaihoz.** A debreczeni orsz. tanszerkiállítás 18-án nyílik meg és szept. 2-áig tart. Az aradi t. tagtársak f. hó 17-én (pénteken) reggel 5 óra 18 perczkor induló vonattal — N.-Váradon át — mennek Debreczenbe, hova aznap d. u. 3 óra 28 perczkor érkeznek. Tisztelettel kéretnek a vidéki t. tagtársak a csatlakozásra. Együttal tájékoztató végzett megemlítem, hogy újabban a vasuti határozmányok alapján a „XIV. vonalszakaszú menetjegyeknél az utazás önkéntes megszakitásának helye nincs” s így tehát minden csatlakozási állomásból a legközelebb induló vonattal tovább kell utazni. Arad, 1894. aug. 15. Balázs Ferencz.

— **Összeszürkált szerető.** A késeles szezonját éljük, mintha csak Mongodin papa kazagató meséjét akarná az idő beigazolni. — Egy nap a másik után adják elő magukat történetek, melyekben bicska, kés, vagy legalább is dikics játsza a főszerepet. Tegnap este Aradon a Mihály utcában játszódott le hasonló eset. Egy házban lakik két napszámos: Zsiva Péter és Mikulácz a Mitru. Az utóbbit a sors nötlenségre kárhóztatta, míg Zsivát megáldotta egy fiatal, hatvanöt éves feleséggel, ki korához képest elég kaczer-ságot visel a pruszlikjában. Az este is, mikor ura már elindult, átment Mikulácz szobájába, s ott Eva szerepét kezdte játszani, a csábítás minden eszközeivel. Mikuláczban a bűnre hajló Adám vére csergedez, s így esett a nagy tragoedia. Zsiva Péter felébredt s ezzel együtt felébredt szívében a gyanu is, mely csakhamar beigazolást nyert. A megcsalt férj kést fogott, óvatosan a vétkezők szobájába osont s a csók mézét élvező Mikuláczat összevissza szürkálta, úgy hogy a vérébe fagyva maradt a helyszínen. Az orvosi látlelet szerint a betegség szerencsés lefolyása esetén is husz nap kell a sebesült felépülésére. A rendőrség részéről Bartók Kálmán rendőrhadnagy és Tisch Mór dr. jelentek meg a tett helyén.

— **Templomünnep Székudvaron.** Székudvar községben ma lesz a templomünnep, mely minden évben igen kedélyes mulatsággal egybekötve szokott lefolyni. Ma este is nagyszabású táncvigalom lesz az ottani önkényes tüzoltó egyesület javára. A templomünnepre és bála Aradról és a környékről sokan készülnek kirándulni.

— **Operett előadás a parkban.** Szinte hihetetlen, mennyi elveszett tehetség leledzik Aradon. Legtöbbnyire hangtulajdonosok az illetők, kik nem tudnak zöld ágra vergődni hacsak a Baross-parkban nem. No de itt fel is lépnek, tüdejük egész tekintélyével. Alig alkonyodik, a tenor és bassz-tulajdonosok ellepik a park elrejtettebb utait, rázendítenek szivettacsaró, rapszodikus nótákra, melyekről az „Arizona Kiker” körülbelül a következő kritikát hozná:

„Becsületszavunkra állítjuk, hogy az amerikai öserdőkbe elszabadult bögnöczök ordítószámban több a harmonia, s a betanultság, mint a parkok e reszelőtorku elefantjaiban. Nem is tudjuk, hogy az illetők nem-e nyelték le a kékszakállu herceget valamelyik szivettacsaró, rapszodikus nótáikra, melyekről az „Arizona Kiker” körülbelül a következő kritikát hozná: „Becsületszavunkra állítjuk, hogy az amerikai öserdőkbe elszabadult bögnöczök ordítószámban több a harmonia, s a betanultság, mint a parkok e reszelőtorku elefantjaiban. Nem is tudjuk, hogy az illetők nem-e nyelték le a kékszakállu herceget valamelyik szivettacsaró, rapszodikus nótáikra, melyekről az „Arizona Kiker” körülbelül a következő kritikát hozná:”

Mi nem vagyunk „Arizona Kiker” így hát csak a rendőrség, s a közönség nevében

felkérjük az énekelő urakat, ne igyekezzenek erőszakkal esőt provokálni, de ha már nagyon érzik magukban a képességet az énekre, jelentkezzenek az operaház ösztöndíjas tanfolyamára.

— **Jegyző-választások.** Temes-Miklóson Boronka Trajánt és Krusiczán Csiky Pál kiszámi jegyzőt választották meg körjegyzőnek.

— **Megmárt ikrek.** A kánikula egyik szenzációja tegnap esett meg Aradon. A sors úgy hozta magával, hogy Kálaffa Tercsi és Ziga egy napon pillantották meg a napvilágot. Minthogy ez az örvendetes esemény meglehetősen együtvé kapcsolta életük folyását, történt hogy tegnap egy kutya mindkettőjüket megmarta. Az ebet megfigyelés alá helyezték.

— **Magas munkabér.** Egy heti dolog időre fogadta fel Mányi Miklós, pernyávei lakos Rumunyeszk József, magulicsai illetőségű napszámos, akinek a jó élet elle nem is lehetett panaszja. Kijárt a porziója ételből italból, sőt még egy-két pipa dohányt is beszerzett néha. Vasárnap lejárt az ideje; megkapta a bérét. A gazda pedig, miután őt kifizette, levetette az ünneplő mandliját, s felakasztotta a mestergerendára. Ezzel lement a kertbe, szétnézni a szőlő közt. Rumunyeszk látva a telt tárczát, valami ürügy alatt viszalopódzott a szobába, s onnan Mányi dolmányát a pénzzel együtt elemelte. A káros, mikor rájött a lopásra, a fejét vakarva szolt:

— **Es még panaszoknak a napszámosok az alacsony munkabér miatt!**

— **Elpárolgott italok.** Tagadhatatlan, hogy nagy hőség uralkodott az egész július hónapban. De azért a pinczék hűvösek maradtak: így örökké megfoghatatlan rejtély maradt volna, mikép párolgott el a Balázs András, aradi hetesre bízott borok, ha a rendőrség utána nem jár. Ugy történt, hogy O. B. aradi nagybirtokos fürdőre utazván, Balázsra bízta háza kulcsait, ki lelkümmertesen el is járt a felügyeletben. A harmadik nap a pinczéhez érkezett, hol a különböző aranyvignettás borok, cognakok és snapszok felkeltették benne az ingert. Aztán naponta le-lejárt és szivogatott, a melegséghez arányitva. Így párolgott el az italok, többé már nem megfoghatatlan módon.

— **Verekedő oláhok.** Balázs Juon és Jov Szimeon kertesi oláhok valami régebbi keleti kocsmai affér miatt összeszólalkoztak Kertes főntöczáján. Az összeszólalkozás a rendes véggel fejeződött be t. i. botra került a sor. Balázs Juon ugyanis végig vágott Jov Szimeon fején, amely ütést több napig szenvedte Jov. Balázs Juont letartóztatták.

— **Gondatlan vándorlólegény.** Mikor Pintrovics András szolgalegény Aradra jött, látta, hogy itt a házak nagyok s az utcák szépen vannak seperve. Azt hitte, hogy az emberek is mind becsületesek. Így merete a holmijait egy nyitott kamrába elhelyezni. Csak midőn reggel tapasztalta, hogy ruhája hiányzik ládától együtt, kezdte érteni, hogy Aradon csak a házak magasak, s az utcák tiszták, de az emberek nem mind becsületesek.

— **Betörés a lugosi püspöki irodába.** Lugoson a múlt éjjel ösmeretlen tettesek behatoltak a görög-katolikus püspök irodájába s onnan elvittek egy vasládát, melyet roppant erőfeszítéssel feltörték, de pénz helyett csak szentszéki iratokat találtak benne. A csalódott betörők az iratsomagokat sértetlenül hagyták a mezőn.

— **A miskolczi tüzvész.** Tegnap este nagy tűz ütött ki Miskolczon, melyet csak nehezen lehetett lokalizálni. Leégett egy emeletes és két földszinti ház, 8—10 udvari épület, Szefert István üvegraktára és több más raktár. A pusztító elem emberáldozatot is követelt mert az egyik házban egy 5—6 éves gyermek is bennégett. Több ember, a ki a mentésnél segédkezett, összeégve esett le a lángoló gerendákról. — A kivonult katonák önfeláldozóan segítettek az oltásnál. Egy káplár valószínű halálmegevetéssel hatolt be egy alacsony házikóba, honnan kétségbeesett segélykiáltások hallatszottak és saját élete kockáztatásával kimentett egy özvegy asszonyt és két gyermeket. Egy Kacza Andor nevű mintegy 85 éves öreg ember úgy menekült meg a tüzhálától, hogy egy kerítésen át a kiszáradt Pecze medrébe ugrott. A lakosság közt egész éjjel rémitő ijedtség uralkodott, mert a tűz környékén szűk közők, zsindelyes tetejű házak

és faraktarak vannak. Elismerés és dicséret illeti meg a derék katonákat, kik Cronenbold volt aradi tábornok altábornagy és Forstner vezérőrnagy személyes vezetése mellett óriási erőmegfeszítéssel és odaadó buzgalommal végezték a mentési munkálatokat. Nagy szerencse az is, hogy esni kezdett az eső, mert nagy volt a vízhiány. A tűz keletkezésének okát eddig nem sikerült egész biztonsággal megállapítani. Némelyek szerint Szefert üvegraktarában cigarettázó inasok okozták, más verzió szerint egy másik udvarban eldobott égő gyufától gyuladt meg egy petróleumos hordó. Egy egész nagy utcaerész elpusztult; az égő gerendákat és a füstölő romokat még most is szorgosan oltogatják a tüzoltók.

— **Utonálló üvegestőt.** Breuer Bernát, csetényi kereskedő 10 éves unokáját beküldötte B.-Nánára Deutsch Jakab kereskedőhöz bevásárlás végett. A fiu a bevásárlás után hazafelé indult s a námai határban lévő kányás nevű erdőreszen keresztül haladva találkozott egy üveges tóttal, a ki beszédbe eredt vele. Kikérdezte, hogy hol volt, mit vásárolt? A gyerek ijedtében hűségesen elmondta, mire a tót pénzt kért tőle. A kis Breuer gyerek hiába szabadkozott, hogy pénz nincs nála, az utonálló tót teljesen levetkőztette s kikutatta. A nála talált 3 krajczárt elvette, a gyereket elverte s kezét lábát összekötözte s ott hagyta fetrengeni. Ez fényes nappal, délután 2—3 óra között történt. A szegény fiu, midőn ijedtéből magához tért, fogaival kibontotta a köteléket és hazafutott, hol öregapjának elmondta a történeteket. Az apa rögtön jelentést tett a csendőrségnek. Két csendőr a tót keresésére indult, a kit sikerült is nekik elcsipni még az éj folyamán egy námai ember házában, a hova nyugalomra tért. A tót a csendőrök előtt bevallotta gasságát.

— **Szenné égött kis fiu.** Jakus Istváné aszodi munkásszenny elment hazulról és 4 éves kis fiát otthon hagyta leánytestvérével. A leány valamiért a boltba szaladt, mi közben a magára hagyott kis fiu gyufával a kezében kiment az udvarra és bebújt a szalmával telt ólba. Ott aztán játszás közben meggyújtotta a gyufát, a mitől egy pillanat alatt lángba borult az egész ól. A kis fiu ki akart ugyan szaladni, de az ajtót már nem tudta kinyitni. Mire a leány hazajött, kis öcsce szenné égött. A szülők ellen vétkes hanyagság czimén megindítják a bírói eljárást.

— **A magyarok Lembergben.** A magyar vendégek tegnap délben a kiállításba mentek, a hol az iparcarnok előtt Badeni Szaniszló gróf a kiállítási bizottság alelnöke üdvözölte őket lengyel beszéddel, melyben utalt Lengyelország és Magyarország közös történelmi multjára és az ebből származott kölcsönös rokonszenvre. Mindkét nép közös tulajdonsága a mélyen érzett hazaszeretet és az a törekvés, hogy a kulturával és civilizációval összeköttetésben maradjon.

— **A tisztí orvosi vizsgák.** A tisztí orvosi vizsgálatok tárgyában kibocsátott szabályrendelet értelmében a legközelebb megtartandó vizsgálatokra e hó folyamán kell jelentkezni. Ez a rendelet különösen azokat érdekli, a kik a tisztí orvosi vizsgálatok életbeléptetése tárgyában kiadott rendelet szerint a vizsgálatot november 1-éig, illetőleg december 31-éig kötelesek letenni. A kérvényeket nem a belügyminiszterhez, hanem Chyzér Kornél dr. miniszteri tanácsoshoz, a vizsgáló-bizottság elnökéhez kell intézni.

— **A Dunaszabályozás áldozatai.** Tegnap Porszonyban Medvescek Antal a Dunaszabályozás egy munkása belebukott a vízbe akkor, mikor taligáján anyagot vitt a szárazföldet és a hajót összekötő deszkán. Szűcs Pál felügyelő, ki ezt észrevette, oda nyújtotta neki a mentőrudat, de Medvescek nem bírta ezt elérni. A szerencsétlent az azon a helyen levő forgó a mélységbe sodorta, és társai, a kik caonakon is törekedtek őt kimenteni, nem tudtak rajta segíteni. Az azonnal megejett rendőri vizsgálatból kitűnt, hogy minden a legnagyobb rendben volt, s hogy Medvescek valószínűleg azért csuszott ki, mert a felügyelő állítása szerint a cipőtalpai sűrűu voltak ki-

rakva s:ögekkel, úgy, hogy biztos lépés lehetetlen volt velük.

— **Különös katonai szemle.** A Fejérvári báró nevét viselő magyar gyalogezred fenn van most Bécsben. A császárvárosban ősi divat megbámulni felváltáskor a Burg diszorségét, lelkesedni a katonabandáért és a katonákért. Nagy néptömeg csődült össze legutóbb is, a mikor a Fejérvári-bakák magyar nóták hangjai mellett elvonultak az őrhelyről. Volt a nézők közt egy jómódu bécsi polgár, csinos fiatal leányával. A kisasszony — úgy látszik — sokszor végig nézte már a magyar bakákat, mert egyszerre csak lángvörös lett, megszorította az apja karját és mint a féle energikus természetű bécsi leány, a kinek jól fel van vágva a nyelve, kijelentette kerekén az öregnek, hogy ő beleszeretett ott abba a fekete bajszos katonába s a nélkül nem élhet. Bécsben van olyan erős nimbusza az uniformisnak, hogy a jó atya még ugyanaz nap este felé beállított kedves élete párjával a kaszárnyába s az ügyeletes altisztet arra kérte, mutátna meg neki azt az embert, a ki a burgbeli őrségről délután jött haza és a ki a második sorban jobbról az első ember volt. A kérést nem volt olyan könnyű teljesíteni, mivel a Hofburgba járó őrséget a kaszárnyában levő két zászlóaljából szokták kiválogatni. Azonban megoldották a gordiusi csomót s alig egy negyed óra múlva sorakozva állott a volt őrség a kaszárnya udvarán. Az apa eközben behívta az utcán várakozó leányát s a kisasszony valószínű szemlélet tartott az őrség fölött. Az érdekes szemlének hamar vége lett, mert az első szempillantásra a szerelmes kis lány pirulva mutatott B . . . F . . . gyalogosra, kinek fogalma sem volt hódításáról. De oh fátum! csak ekkor jötték rá, hogy a katoná — mellesleg mondva, jómódu szülőik derék fia — egy árva szót nem tud németül. Ez azonban a dolog velején nem változtatott; kölcsönös tolmácsolás útján s némi gesztikulációval hamar megértették egymást s ma már a két szerelmes együtt forgatja a szótárt és grammatikát s a mit a der, die, das-ból meg nem értenek, megmagyarázzák egymásnak egy csókkal.

— **Vonatról ledobott kalauz.** A vasuti kalauzok sok mindenféle balesetnek vannak kitéve, és sokszor hangzott panaszaikban egész sor „váratlan“ szerencsétlenség szerepel. Azt az esetet azonban, amely tegnap a Mindszent-szegvári vasútvonalon történt, nem ösmerik a vasutasok annalesai. Tengelytörés, „karamból“, kisiklás, hamis váltóállítás és sok más egyéb, ami mind a szegény kalauzokat fenyegeti, már szinte mindennapi dolog, de az, hogy a kalauzt ledobják a vonatról az utasok csakugyan példátlan eset. Az ellenkező, a vasutasok közmondásos udvariassága mellett, még képzelhetőbb volna. Tegnap este kilencz órakor a Mindszentről Szegvár felé haladó vonatról hat munkás Schaeblitz kalauzt kidobta, mert harmadosztályu kocsii hiányában teherkocsiba helyezte el őket. A robogó vonaton csak későn vették észre a szerencsétlenséget. A kalauz a töltés árkában maradt, kezei és lábai súlyosan megsérülve. A munkásokat, akik magok mondták el, mit tettek, elfogták a kalauzt pedig beszállították Szentesre.

— **Halálos baleset löfgyeppel.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap Ungvárott, az ungvölgyi vasuti pálya mentén egy pálya-ór két marhát akart a zsombékok közül — a hová ezek beszorultak — kiszabadítani. Hogy ezt a szándékát könnyebben keresztül vihesse, fogta a puskáját s az agyával ütlegelni kezdte a jószágot; de szerencsétlenségére a puská eltört s el is sült. A golyó a boldogtalan ember hasába furódott. Eszméletlenül szállították a kórházba, hol rövid, de nagy szenvedések után meghalt. Özvegyet hagyott hátra.

— **Lázongó község.** Kesztolez, esztergomi község lakosai a legkomolyabb jellegű lázongásba törtek ki, mert a községi határ egy részét az előljáróság köszénbányakutatások céljából eladta. A titkos bujtogatásoktól föllázított tudatlan nép megtámadta az előljárókat. A lakosok közül azokat, a kik földjeiket a bányatársulatnak eladták, a község házára hurcolták és kényszerítették, hogy

az eladást vonják vissza. Egy csoport Esztergomba ment be, hogy Andrassy János alispánnál jogorvoslatot keressen, de dacára annak, hogy az alispán megígérte az ügy megvizsgálását, a lázongás nem csillapodott le, sőt folyton veszedelmesebb mérvet öltött. Takács szolgabíró négy csendőrrel kiment Kesztoleczre, de a rendet nem tudta helyreállítani úgy, hogy kénytelen volt katonaságot kérni a fenyegető magatartású nép ellenében, a mely a lakosság nyugodtabb részének életbiztonságát és vagyonát nagyban veszélyezteti. A szolgabíró kérelmére Esztergomból hatvan katona sietett, éles töltésekkel ellátva, a lázadás eltojtására. A kesztolczi pórnép különben is rossz hírben áll hihetetlen féktelensége és babonás gondolkodása miatt. Nem régen történt, hogy a szomszéd község plébánosa ott halt meg Kesztoleczon és holttestét csak a csendőrök segítségével lehetett a faluból elszállítani. A babonás nép akkor azért szegült ellene a holttest elvitelének, mert erősen hitte, hogy a határt elveri a jég, ha a holtat átviszik rajta. A lázadást már akkor is nehezen lehetett elfojtani.

— **Elveszett egy női jegyzőkönyvecske,** melynek értéke nincs ugyan, de tulajdonosára nézve becses följegyzéseket tartalmaz. A megtaláló kéretik, sziveskedjék a jegyzőkönyvecskét szerkesztőségünkbe hozni.

— **Elveszett tegnap este egy fehér sötét-barna foltos hosszal szőrtű kis kutyá.** A megtaláló a rendőrségnél illő jutalomban részesül.

— **Pályázatok.** Járásbírói áll. a temesi járásbírósnál 2 h. a. Adószedői áll. a lipótszentmiklósi adóhivatalnál 8 nap a. Számgyakornoki áll. a rimaszombati pénzügyigazgatóságnál 2 h. a. Aljegyzői áll. az egri törvényszéknél 2 h. a.

Hogy van kedves trónörökös ur?

Az orosz czári család kedvencz mulatóhelyén, a kies Krasnoje-Seloban esett meg ez a furcsa história.

A pazar díszel berendezett kis udvari színházban a híres párisi operette-diva Francine Decroza társulata játszott.

A bájos diva és társulata nagyon megtetszett a minden oroszok urának, a ki rendes látogatója volt előadásainak.

A czári család tagjai, a nagyherczegek meg épen elhalmozták kegyeikkel az ügyes társulatot.

Egy alkalommal a czár annak az óhajának adott kifejezést, hogy adják elő a „Gerolsteini nagyherczegnő“-t.

Az előkészületek serényen folytak, a próbákat nagy gonddal készítették elő.

A főpróbánál azonban egyszerre az a malheure jött közbe, hogy a rendező megbetegedett.

A főpróbán jelen volt Wladimir főherczeg is. A zavar általános volt, a bájos igazgatónő kétségbeesetten mentegődözött.

— Mit sem tesz — vigasztalta a főherczeg — hisz ezen könnyen segíthetünk.

Felment a színpadra, kezébe vette a szövegkönyvet és végig rendezte az egész előadást annyira szakértelemmel és oly ügyesen, hogy a színészek egyik bámulatból a másikba estek.

Utasításokat adott, felvilágosításokkal szolgált és mindig megmondotta őszintén a véleményét magának a czárnak is.

— Kedves kisasszony, ezt rosszul fogja fel így és így van helyesen.

A siker, melyet este az előadás aratott, felülmúlt minden várakozást.

A nézőtér telve volt a világ legarisztokratább közönségével, maga a czár is több ízben tapsoit.

Ott voltak a czári család jelenlevő tagjai teljes számban.

A második felvonás végén Wladimir nagyherczeg felkereste a művésznőt a színpadon.

Decroza kisasszony szinte lázas volt a siker örömetől.

A nagyherczeg melegen gratulált a színművésznőnek.

— Kedves kisasszony, ma igazán felülmulta önmagát. Elragadó volt. Jöjjön velem, ő felsége a czár és a trónörökös személyesen óhajtták önt megismerni.

A művésznőnek egyszerre a fejébe tolt minden vére, szive hevesen dobogott. Re-

megve, szinte öntudatlanul követte a nagyherczeget.

Mikor a czári páholyba beléptek, egyszerre elsötétült előtte a világ. Ugy érezte, hogy forró hullámok borítják el fejét és a hangok érthetetlen zürzavarban folynak össze előtte.

A magas nézők dicséretével és bókokkal halmozták el a piruló művésznőt. Mindeniknek volt egy elismerő, üdvözlő szava hozzá.

Különösen az ifjú trónörökös fejezte ki élenként elragadtatását és bámulatát.

— Kedves kisasszony, ön nagy művésznő. Bizonyára sok szép diadala volt már és ez nemde boldoggá teszi önt.

A művésznő érezte, hogy valamit mondania kell, szeme káprázott, kö el volt, hogy összegyöjék a reá szegeződő tekintetek alatt. Egyszerre azután szinte öntudatlanul ragadta meg a trónörökös kezét.

— Köszönöm — hadará rémitő zavarral — köszönöm; — és hogy van ön, kedves trónörökös ur?

Egy elszörnyűködő „ah!“ lebbent el a magas társaság ajkairól, mindenki egyszerre jégszoborrá dermedt.

Csak a trónörökös maradt nyugodt, kedélyesen mosolygott és tréfás hangon nyugtatta meg a remegő divát:

— Köszönöm a kérdést, kedves kisasszony, meglehetősen, csak meglehetősen.

GYÁSZROVAT.

† Ifj. Kézsmárky Istvánné szül. Csik Francziska elhunytáról mély részvételt vetők a hirt, mely gyászbeszéd fájdalmasan érintette városunk egyik előkelő iparosát, ifj. Kézsmárky Istvánt. A gyászjelentés, mely hozzájuk beküldetett, a következő:

Ifj. Kézsmárky István és gyámleánya Margitka; Id. Kézsmárky István és neje szül. Gózon Éva; özv. Pászthy Ferenczné szül. Gózon Mária — saját maguk valamint számos rokon és jó barát nevében — fájdalomtelt szívvél jelentik, hitvesének, illetőleg gyámleányjának, menyöknek és unoka hűgának Ifj. Kézsmárky Istvánné szül. Csik Francziska asszonynak, f. hó 14-én d. u. 5 és fél órakor, életének 35-ik és boldog házasságának 14-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hűlt tetemei f. hó 16-án d. u. 5 órakor fogtak Aradon a Ferdinánd-utca 8. szám alatti házból a református hitvallás szertartása szerint örök nyugalomra kísértetni. Arad 1894. augusztus hó 14. Béke lengjen drága porai felett!

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi iparos-ifjak önképző és betegsegélyező egylete vasárnap este az ipartestület házában dísztermében műkedvelői előadással egybekapcsolva zártkörű táncvizalmat rendez. Színe kerül a „Faluroszsa“, melyben a főbb szerepeket Hajdu Mihály (Feledi Gáspár), Glutig János (Lajos), Sipkay Boriska (Boriska), Glutig Etel (Bátka Teresi), Patrysin Kálmán (Göndör Sándor), Lakatos Mariska (Finum Rózsi) és Kitajka János (Gonosz Pista) játsszák. Rendező Glutig Lajos, karnagy Keresz Ferencz.

(=) **Tűzoltók táncvizalma.** A kurtiosi önkéntes Tűzoltó-egylet f. hó 20-án saját alapja javára a nagykávéház kertjében Nagy Józsi aradi zenekara közreműködésével mellett zártkörű táncvizalmat rendez. Belépti-díj: Személy-jegy 1 frt., Család-jegy 2 frt. Egyenruhás tűzoltók a belépti-díj felét fizetik. Kezdeté esti 8 órakor. Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A büntető bíróság munkarendje.

Az aradi kir. törvényszék előtt a hét második felében a következő bűnügyek kerülnek végtárgyalásra.

Augusztus 16.

— Back Nándor ellen súlyos testisértés miatt. Morosán Szida és Preda Tanász ellen lopás büntette miatt.

Rosenberg Mór és Balás Gusztáv ellen súlyos testisértés büntette miatt.

Bayer Emil ellen okirathamisítás miatt.

Augusztus 17-én:

Vostynár Pável, Vánk Troján, Fluérás Jü-

onné, Laza Nikoláe, Krecsunás Nikoláe, Laza

Damián és Fluérás Petru ellen lopás büntette miatt.
 Szida Miklós ellen hamis eskü büntette miatt.
 Benedek Mihályné ellen okirathamisítás büntette miatt.
 Augusztus 18-án:
 Ozv. Belka Istvánné ellen súlyos testi sértés büntette miatt.
 Peták György, Dudás Antonia, Peták Adám és Herbey Fülöp ellen súlyos testi sértés büntette miatt.
 Josza Tima, Keveresán Józsa, Szvet Szava ellen rablás büntette miatt.
 Grünstein Béla ellen lopás büntette miatt.

TÁVIRATOK.

Kitüntetések.

Budapest, augusztus 14. (Saj. tud. táv.) A király Véghe Aurél kir. tanácsosnak, aradi kincstári jószágigazgatónak régi nemességének épségben tartása mellett a »végegyházi« előnevet. — Balla Péter lipótszentmiklósi kocsigyárosnak és Kovács József ugyanottani börgyárosnak a a koronás arany-éremkeresztet adományozta.

Festetich gr. miniszter mandátuma.

Budapest, auguszt. 14. (Saj. tud. táv.) Felsőőr Fesztetich Andor gróf földművelésügyi minisztert óriási többséggel, György Elek ellenében képviselővé választották. A választás eredménye fölött nagy a lelkesedés.

Szerencsés szolgálók.

Budapest, augusztus 14. (Saj. tud. táv.) Mint a »Nemzet« írja, a selmeczi szolgálók, a kik rendkívül szorgalmasak és többnyire iskolázottak is, — nem ritka szép szerencsét csinálnak a fővárosban. — Így egyikük egy idegen állam konzulának neje lett, egy másik tanárné, egy harmadik grófné; egy negyedik pedig, aki szép szipkemunkájával a kiállításon a királynak is feltűnt, egy vasuti állomásfőnöknek lett a felesége.

Elitelt dákó.

Kolozsvár, augusztus 14. (Saj. tud. táv.) A Nagyszébenben megjelenő »Tribuna« népies kiadásait képező »Foia Popurului« hetilapban »A ragaszkodási nyilatkozatok« czimvel egy cikk jelent meg, melyben a főügyesség nemzetiség elleni igaztást látván, megindította a bünvádi eljárást. A szerzőt nem lehetett kipuhatolni. Ideiglenes szerkesztőkép Moldován György jelentkezett, kiadónak Marschall József szász nemzetiségű. A mai tárgyaláson Marschallt felmentették, Moldovánra egy havi fogházbüntetést szabtak, s a lap biztosítékából 300 frtot levonnak.

Elpusztult falu.

Alsó-Kubin, aug. 14. (Saj. tud. táv.) Usztya község majdnem egészen leégett; összesen 30 ház maradt meg épen.

Beomlott ház.

Szathmár, augusztus 14. (Saj. tud. táv.) Értéktelenség történt, az épülő félben lévő kereskedelmi bank kétemeletes palotájának tűzfala beomlott, minek folytán a második és első emelet vas gerendázott boltozata az állásokkal és a munkásokkal együtt leszakadt. — A javszéklés irtózatosa, a rendőrség, katonaság és polgárság fáklya mellett a szerencsétlenek megmentésén dolgoznak. Eddig tizenhat halottat húztak ki a romok alól. Fajnai és Tóth építésszek könyelmű, gyors építése okozta a veszedelmet.

A vámör áldozata.

Orsova, augusztus 14. (Saj. tud. táv.) Tegnap két oláh paraszt csónakon átkelt a Dunán, hogy a vaskapui vállalatnak szerb parton levő irodájában jelentkeztek. A partról a szerb vámör figyelte a közelédőket, s rájuk kiáltott, de az oláhok nem értették meg s a vámör kétszer utánok lött. Maku Abrahám oláh parasztot szíven találta, ki holtan összerogyott. A hatóság jelentést tett a kormányynak.

Lázongás a határon.

Lemberg, aug. 14. (Saj. tud. táv.) Zakopan környék lakossága összetűzött azon kőművesekkel, kik Hohenlohe herczeg birtokán levő és vitás tengerszem mellett házat építenek. A lakosság nem engedte folytatni az építkezést, magyar csendőröknek kellett megvédeniök a kőműveseket.

Pinkus Henrik halála.

Berlin, augusztus 14. (Saj. tud. táv.) Pinkus Henrik kedvelt primhedüse az operának, kit közelebb nővérei idehozattak, állapotának rosszabra fordultával az éjjel agyszélhüvés következtében meghalt.

Sikkasztó pap.

Velence, auguszt. 14. (Saj. tud. táv.) Egy fogadóban elfogták Partisch János oldenburgi lutheránus lelkészt, kit sikkasztás miatt köröztek. Az utóbbi hónapokban Bécsben és Triestben tartózkodott.

Elitelt tüntetők.

Grenoble, augusztus 14. (Saj. tud. táv.) A rendőrség egy embert, ki június 25-én az olasz consulatust kifosztotta, két évi börtönre ítelt, 20 egyent pedig, kik a június 25-iki olaszellenes zavargásokban résztvettek, 14 naptól három hóig terjedő fogházbüntetésre ítélték.

KÖZGAZDASÁG.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Arad, augusztus 14.

(S. ss.) Daczára a két nap óta tartó esőnek, meglehetősen nagy volt a hozatal a mai piacon.

Kereskedőink rendkívül élénk vételkedvet tanúsítottak, miáltal malmainkat is arra készítették, hogy vásároljanak.

Az ár nem emelkedett ugyan, de az irányzat megszilárdult, s így van remény, hogy legalább a közeli napokban árcsökkenés be nem áll abuzaránál. A rozs ára vevő hiányában 10-15 krajczárral csökkent. Más gabonane-mük csekély kínálattal változatlan árák mellett keltek.

Eladatott:
 buza I. rendű 1200 mmázsa 5 frt 80 krtól 6 frt 10 krig.
 Buza II. rendű 800 mm. 5 forint 50 krajczártól 5 forint 80 krajczárig.
 Rozs 300 mmázsa. 4 forint 60 krajczártól 4 forint 70 krajczárig.
 Tengeri ó. 100 mmázsa. 5 forint 10 krajczártól 5 forint 30 krajczárig.
 Arpa 100 mmázsa. 5 forint 20 krajczártól 5 forint 40 krajczárig.
 Zab 5 forint 40 krajczártól 5 forint 50 krajczárig.
 Ujrepcze 7 forint 50 krajczártól 7 forint 80 krajczárig.

— Országos vásár. A gura honczi országos vásár — mint ottani levelezőnk írja — f. hó 21-én lesz, s igen élénknek ígérkezik.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi aug. hó 13-án. Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) 40.—41. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 40.—41. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kl-

gron felüli súlyban) 42.—42.5 krig. Fialat közép (pkint 261—320 klgr. súlyban) 42.—43. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő súlyban) 44.—45. krig. II. Magyar sertés: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli súlyban) 40.—41. krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. súlyban) 41.—42. krig. — Könnyű (pkint 220 klgrg terjedő súlyban) 43.5—44.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. felüli súlyban) 42.—42.5 krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. súlyban) 42.5—43. krig. — Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő súlyban) 42.5—43.5. krig. Sertés létszám 1894. aug. hó 10-én volt készlet 185,134 darab. 1894. augusztus hó 12-én felhajtott: 5086 drb. 1894. augusztus 12-én elszállított 2946 drb. 1894. aug. 13-án maradt készletben 187,274 drb. — A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Szeszüzet.

— Augusztus 14. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 54.50, kicsinyben 54.75 nördő nélkül per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az »Aradi Közlöny« távirati tudósítása. — Budapest, augusztus 14. d. n. 5 óra.

F a j		Irányat	100 klg. ár
			frttól frtíg
Buza bászági uj			6.55 6.80
Buza tiszavidéki			6.50 6.75
Buza pestvidéki			6.50 6.75
Buza fejérmegyei			6.50 6.75
Buza bácskai			— —
Rozs uj, I-ső rendű			5.05 5.10
Rozs uj, II-od rendű			4.9 5.85
Arpa takarmány			5.50 5.90
Arpa égetni való			6.20 7.—
Arpa sörfőzdei			7.30 8.40
Zab			5.70 6.—
Tengeri bászági			— —
Tengeri másncmű			5.75 5.80
Káposzta-repcze bászági			9.— 9.50
Köles			— —
Buza szept.-okt.			6.57 6.59
Buza márcz.-ápr.			6.97 6.98
Buza máj.-jun.			— —
Rozs szept.-okt			5.18 5.15
Tengeri jul.-aug.			— —
Tengeri aug.-szept.			5.70 5.72
Tengeri októberre			— —
Zab márcz.-ápr.			5.99 6.—
Zab szept.-okt.			5.75 5.77
Káposzta-repcze aug.-szept. 1894.			9.50 9.60

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. augusztus 14.

Magyar aranyjárdék 4%	121.80
Magyar koronajárdék 4%	95.90
Magyar arany 4 1/2%	126.50
Magyar ezüst 4 1/2%	102.—
Magyar keleti vasút 1876.	124.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	96.—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. A. (Arad.) Bocsanatot kérünk. Annyi tárcsaküldemény áll rendelkezésünkre, hogy az először beküldöttről megfeledezzünk. Legközelebb azonban reá kerül a sor.

Sandro. (Ménas) Mihelyt most folyó közleményünk befejeződik, azonnal megkezdjük az önét. Addig türelem.

V. J. (H.-m.-Vásárhely). Nem lehet. Minket nem érdekel.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Augusztus 14. —

Fehér Kereszt szálloda: Janza Varul szolgabíró, Várhely. Branner Géza, kereskedő, Budapest, Mühle Vilmos magkereskedő, Temesvár, Ludig László magánzó, Román-Gladina.

Vass szálloda: Naschitz M. könyvelő, Arad. Szudy Gyula iriapiro, Budapest.

Arany Kulcs szálloda: Ferencz Mártonné vendéglősné, Kolozsvár. Fanfuri Lajosné magánzósné, Kolozsvár. Klem János mérnök, Elek.

Vasuti szálloda: Zimmer István mészáros, Szeged. Haller Miklós iparos, Nagyvárad. Grossmann Emil irodatiszt, Djaróvár.

KIS LOTTO.

Brünni:

7, 9, 40, - 61, 51.

Feljelős szerkesztő. Vass Géza.